

Vesper

Naantalin, Rymättylän ja Merimaskun seurakuntalehti

nro 3 / 9.10.2024

Naantalin
seurakuntayhtymä

20v!

Äänestä paras
kansikuva
s. 3

Birgittalaissisar Dia
luottaa rukouksen
voimaan
s. 6

Joel Hallikainen
musisoi miesten
illoissa
s. 7

Päätoimittajan tervehdys

Alussa oli Sana, ja vieläkin on

Sana *viestintä* on otettu Suomessa yleiseen käyttöön vuonna 1966. *Viestintä* samoin kuin *viestin* ja *joukkoviestimet* syntyivät suomen kielen tutkijoiden pohdiskelun tuloksena, kun tarvittiin suomenkielinen vastine englanninkieliselle termille *communication*. Näin kirjoittaa Kirsti Aapala Kotimaisten kielten kesuksesta.

Englannin kielen sana *communication* on samaa kantaa sanojen *community* ja *community* kanssa. *Community*-sana merkitsee mm. yhteisyyttä ja yhteisöllisyyttä, *community* taas mm. liittymistä yhteen ja myös ehtoollista.

Nuo englannin kielen sanat kertovat erinomaisesti siitä, mistä kaikesta viestinnässä on kysymys. Viestintä luo yhteyksiä ja kasvattaa yhteisöllisyyttä. Viestintä auttaa ihmisiä liittymään yhteen ja yhdistää myös ihmisen ja Jumalan.

Viestintä on keskeinen väline Jumalan pelastavassa toiminnassa. Raamattu sisältää lukuisia esimerkkejä siitä, miten Jumala on viestinyt olemassaoloon ja voimaansa eri aikojen ihmisille. Hän on viestinyt itsestään ihmisille niin palavana pensaana, tulenlieskoina kuin äänenä taivaasta.

Maailmanhistorian tärkein viestintäteko tapahtui noin kaksituhatta vuotta sitten. Silloin enkelit viestivät ihmiskunnalle uuden ajan alkaneen: teille on syntynyt Kristus, Herra; lihaksi tullut Sana.

Tuosta hetkestä alkaen on kerrottu eteenpäin ilosanomaa Jeesuksesta Kristuksesta. Viestikapula on siirtynyt sukupolvelta toiselle. Tässä ilosanoman välittäjien ketjussa Naantalın seurakuntayhtymän juhlatuotetaan viettävä Vesper-lehti on yksi tärkeä linkki. Jokainen Vesper sisältää paljon tietoa mahdollisuuksista tulla yhteen toisten

ihmisten ja Jumalan kanssa. Jokainen Vesper kutsuu ehtoolliselle ja välittää Sanaa.

Jotta Vesper-lehti voisi tulevaisuudessa välittää parhaalla tavalla ilosanomaa Jeesuksesta Kristuksesta, tarvitsemme teidän lukijoiden apua. Minkälaiset jutut sinua kiinnostavat? Missä muodossa seurakunnan toiminnasta pitää viestiä, jotta se sytyttäisi kiinnostuksen eri kohderyhmissä? Kerro meille. Toimituksen yhteystiedot löydät sivun alareunasta.

Viestintä rakastavasta, armollisesta Jumalasta on kaikille kristityille uskottu yhteinen tehtävä. Alussa oli Sana, ja vieläkin on. Meidän tehtävämme on viestiä tästä kaikille. ■

Jani Kairavuo

*Yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja
Vesper-lehden päätoimittaja
Naantalın seurakunnan kirkkoherra*

Syksy saapuu – ja Vesperkin

Kesä ei enää jaksanut, kutsui syksyn, ruskan väriloiston riemun.
Elämässä kaikki vuodenaajat, astun kiitollisena uuteen,
sadonkorjuu tehty ja on levon aika.
Maa hiljenee, tuuli tanssittaa lehtiä, mieli rauhoittuu pimeän syliin.
Kierros auringon ympäri viipyy syksyn kohdalla,
kunnes viimeinenkin koivun keltainen lehti on leijailut huurteiselle nurmikolle.
Lukemattomat, värikylläiset lehdet peittävät maan
ehditkö lukea?

Vesper putoaa postilaatikkoon, enkelin siipi, hyvän kosketus.
Maisema avartuu lehtien varistessa – myös Vesperin myötä.
Lehti, tiedon lähde, välittää sanomaa,
sivuilla elämä,
surut, tuskat, ilot, riemut, pienet ja suuret.
Aamun avaus ja iltasoitto, tuo mieleen suviset iltavesperit.
Arjen keskellä juhlan kaipuu, ja juuri nyt onkin juhlan aika:
Vesperin sivuja luettu jo kaksikymmentä vuotta!
Iloitaan, arvostetaan, kiitetään. Elämästäkin.
Kun avaat sydämesi, jokainen hetki voi olla juhlaa.

Vapaassa maassa saan kuulua valitsemaani seurakuntaan.
Seura ja kunta on seurakunta, kuppi ja kunta on kuppikunta.
Toisessa tilaa, toisessa ei.
Kiitollisena katson kotikirkkoani, Naantalın luostarikirkkoa.
Astun sisään ovesta, jossa lukee Toivo,
turvaa, rauhaa, rakkautta, sisältöä elämään.
Kaikki saamme tulla lähelle toisiamme,
hyväksyttyinä kuulua samanmielisten joukkoon,
yksinäinenkin löytää ystävän.
Yhdessä olemme enemmän, yhdessä olemme perhe.
Tätä on Jumalan armo.

Kirjoittanut Sulkakynät

VESPER – perustettu vuonna 2004

**Naantalın ev.lut.
seurakuntien lehti
Toimitus**
Piispantie 2, 21100 Naantali

Päätoimittaja
Jani Kairavuo
puh. 040 1308310
jani.kairavuo@evl.fi

Vastaava toimittaja
Merttu-Mari Huoponen
puh. 040 130 8359
merttu-mari.huoponen@evl.fi

Julkaisija
TURUN
SEUTUSANOMAT
Taitto
KOTIMAA

Paino
Kaleva Media
Jakelu
Posti Oy
Jakeluhäiriöt
mika.leinonen@turunseutu-
sanomat.fi

ISSN: 1795.2336

Levikki 8 100 kpl

**Seuraava Vesper
ilmestyy 4.12.2024**

**Kannen kuva: Tekoäly /
Adobe Firefly AI**

Vesper 20 vuotta – äänestä paras kansikuva!

Lapset vai luonto, kynttilät, kanat vai kirkkoherra? Nyt on aika juhluvuoden kunniaksi äänestää paras kansikuva. Äänestykseen on valittu lehden toimituksen ottamia kansikuvia. Pois on jätetty ilmaiset ja ostetut kuvapankkikuvat. Edellinen kansikuvakilpailu järjestettiin vuonna 2014 lehden täyttäessä 10 vuotta.

OSALLISTU ÄÄNESTYKSEEN NÄIN:

- Ilmoita mielestäsi parhaan kansikuvan numero osoitteessa <https://urly.fi/3Cno> tai osallistu äänestykseen skannaamalla viereinen QR-koodi.
- Jos haluat osallistua arvontaan, ilmoita myös yhteystietosi.
- Äänestää voit myös Naantalın seurakuntakeskuksen Café Armossa, Piispantie 2, jossa kansikuvanäyttely on esillä lokakuun loppuun asti. Café Armo avoinna ma-to klo 10-14.
- Osallistu 30.10. mennessä.

Kaikkien yhteystietonsa ilmoittaneiden kesken arvotaan ravintola Metsätähden lahjakortti (arvo 50 €). Äänestyksen tulos julkistetaan 4.12. ilmestyvässä Vesper-lehdessä. Arvonnän voittajalle ilmoitetaan henkilökohtaisesti.

Vesper 2/2015

Vesper 3/2015

Vesper 4/2015

Vesper 1/2016

Vesper 2/2016

Vesper 3/2016

Vesper 3/2017

Vesper 4/2017

Vesper 1/2018

Vesper 3/2018

Vesper 4/2019

Vesper 4/2020

Vesper 3/2021

Vesper 3/2023

Onnea Vesper 20v!

- Seurakunnan ytimessä on aina monipuolinen viestintä

Oheisessa kuvassa kädessäni on noin 20 vuotta vanha lehti. Se on ensimmäinen numero Naantalin seurakunnan omasta julkaisusta. Julkaisupäivä oli 30.9.2004. Vesper on siis 20 vuotta vanha seurakuntalehti. Onneksi olkoon!

Vesper syntyi tarpeeseen välittää seurakunnan viestiä mahdollisimman suoraan seurakuntalaisille ja alueen muillekin ihmisille. Edessä oli tuolloin rakennemuutos: pieni Velkuan seurakunta olisi seuraavan vuoden alusta tulossa osaksi Naantalin seurakuntaa, ja näin ollen viestinnän tarve lisääntyi huomattavasti. Miten auttaa ihmisiä ymmärtämään parhain päin, mitä on tapahtumassa ja miten auttaa uusia seurakunnan jäseniä tunnistamaan oma muuttunut seurakunta.

Tuo tarve ei jäänyt vain Velkuan seurakunnan liittämiseen osaksi Naantalin seurakuntaa. Muutamaa vuotta myöhemmin tapahtui isompi kuntaliitos ja Naantali kasvoi entistä isommaksi saaristokaupungiksi. Seurakunnalle se merkitsi kolmen seurakunnan

Naantalin seurakunnan entinen kirkkoherra Jyrki Rautiainen oli Vesper-lehden ensimmäinen päätoimittaja.

yhteenliittymää eli seurakuntayhtymää. Ja edelleen pienempi osakuntaliitos toi livon-saarelaiset samaan joukkoon. Vesperistä tuli kolmen seurakunnan yhteinen tiedotusväline.

Vesper on täyttänyt hyvin tehtävänsä jakaa tietoa muutosten keskellä olevasta seurakunnasta. Sitten viestintäkenttä on muuttunut ja lehden rinnalle on tullut muita, sähköisiä keinoja olla yhteydessä seurakuntaan. Melko yleinen käsitys on, että uudet viestintävälineet syrjäyttävät ennen pitkää perinteiset paperiset. Vieläkö siis paperista seurakuntalehteä tarvitaan? Vastaukseni on - Kyllä. Se on naantalilaisille konkreettinen, käsin kosketeltava muistutus seurakunnan läsnäolosta suoraan kotiovelle toimitettuna.

Seurakunnan varsinainen tehtävä on julistaa hyvää sanomaa Jeesuksesta. Sitä tehtävää Naantalin alueen seurakunnat toteuttavat jokapäiväisissä askareissaan. Oikeastaan seurakunnan tehtävässä on aina mu-

kana viestintä. Se tapahtuu jumalanpalveluksissa, kirkollisissa toimituksissa, diakoniassa, kristillisessä kasvatuksessa ja monissa erilaisissa, useimmiten arkisissa tilanteissa seurakunnan keskellä. Seurakunnan tehtävä toteutuu aina kun kaksi tai useampi kristitty kohtaavat toisensa. Aina ei tarvita puhetta Jeesuksesta, mutta Jeesus on aina siinä mukana.

Vesperin kaltaisen julkaisun tarkoitus on madaltaa kynnystä, joka meillä jokaisella on kohdata toinen ihminen. Lehti on täyttänyt tehtävänsä hyvin, paremmin kuin osimme alussa ajatella. Näyttää siltä, että sitä tarvitaan vastakin, ehkä seuraavat kaksikymmentä vuotta. ■

Teksti Jyrki Rautiainen
Naantalin seurakunnan kirkkoherra

2001-2016

Vesper-lehden päätoimittaja 2004-2009

Kuva Merttu-Mari Huoponen

Rukous kantaa läpi elämän

"Rukoilkaa väsymättä, valvokaa rukoillen ja kiittäen." Näin apostoli Paavali opastaa meitä Kolossalaiskirjeessä (Kol. 4:2). Ohje on yksinkertainen, mutta sen toteuttaminen ei aina ole helppoa. Seurakunta pyrkii tukemaan rukoulemisessa läpi elämän vauvasta vaariin: tapoja rukoilla on hyvin monenlaisia.

Rukousopetus alkaa kasteesta

Kaste on portti seurakunnan jäsenyyteen. Sen yhteydessä rukoillaan kastettavan, hänen perheensä, kummien ja muiden läheisten puolesta.

Kastettavan vanhemmille sisaruksille on Naantalin seurakunnanssa tapana antaa lahjaksi puusta tehty iltarukouskuutio, jonka avulla on hauskaa yhdessä opetella uusia iltarukouksia.

Kastetun lapsen perhe ja läheiset kutsutaan myös mukaan jumalanpalvelukseen, jossa kastetun nimi luetaan. Perheelle tarjotaan mahdollisuus tulla ripustamaan kirkon kastepuuhun lehti, johon on kirjoitettu lapsen etunimet ja kastepäivä. Kirkon alttarin vieressä seisova kastepuu on koko seurakunnalle näkyvä muistutus rukoilla kastettujen ja heidän läheistensä puolesta.

Vauvakin voi osallistua rukoukseen

Rukous on keskeinen osa seurakunnan kasvatustyötä vauvasta nuoriin aikuisiin. Voidakseen osallistua rukoukseen ei tarvitse osata vielä edes puhua - seurakunnan varhaiskasvatuksessa otetaan liikkeet ja eleet mukaan rukouksen apuvälineiksi. Rukous-

ta on hyvä ja turvallista opetella oman aikuisen sylissä.

Hiljentymisen ja osallistujien ikäkauteen sopivan rukouksen rukoileminen ovat olennainen osa perhekerhoja, päiväkerhoja ja muita toimintaa. Tutut ja toistuvat rukoukset luovat turvallisuutta. Lapsena opitut rukoukset kulkevat mukana koko elämän ja siirtyvät toivottavasti aikanaan myös seuraaville sukupolville.

Kodin perinteet luovat turvallisuutta

Uskonpuhdistajamme Martti Luther korosti kodissa tapahtuvan hartauselämän merkitystä. Lutherin ajatus on edelleen ajankohtainen. Jokaiseen kotiin voi luoda omat tavat rukoilla, asuupa kodissa yksi tai useampi ihminen.

Omassa kodissani yhteiset ateriat aloitetaan ruokarukouksella. Meillä ruokarukous tapahtuu pyöryttämällä ruokarukouskuutiota, jonka jokaisella sivulla on eri ruokarukous. Jokainen saa vuorollaan pyöryttää kuutiota ja lukea päällimmäisen sivun rukouksen.

Toinen yhteinen rukouksen hetki on ennen nukkumaanmenoa. Silloin meillä on tapana rukoilla yhteen ääneen "Rakas Jeesus, siunaa meitä, anna meille enkeleitä..." ja laulaa päälle iltavirren säkeistö "Tule kanssani, Herran Jeesus". Iltarukoukseen on luontevaa sisällyttää myös rukous läheisten ihmisten ja koko maailman puolesta.

Rippikoulu on rukouskoulu

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon rippikoulusuunnitelman alaotsikko on *Elämä - usko - rukous*. Se kuvastaa rukouksen kes-

Iltarukous- ja ruokarukouskuutioissa on lyhyitä, helposti opittavia rukouksia. Naantalin kirkosta voi myös saada mukaansa iltarukouskäärön. Taulun kulmasta roikkuvat rukoushelmet ovat puolestaan merkittävä osa rippikoulua.

keistä merkitystä rippikoulun kokonaisuudessa. Rippikoulun keskeisenä tavoitteena onkin auttaa nuorta löytämään itselleen sopivat rukouksen tavat.

Rippikoulussa rukoillaan usein. Aamulla yhteinen työskentely alkaa lipunnoston jäl-

keen rukouksella. Ruoka siunataan ja ruoasta kiitetään laulettuina rukouksella. Rippikoulun alussa valmistettuja rukoushelmiä päästään hyödyntämään rauhoittavissa helmihetkissä. Rippikoululaiset pääsevät myös itse valmistelevaan ja lukemaan esirukouksia riparin jumalanpalvelushetkissä. Leiril-

Birgittalaissisaret ovat ja elävät tätä päivää

- "Naantalilla on erityinen paikka sydämissämme"

Hämyisä tunnelma vaaleiden kivi-holvien alla. Kynttilöiden liekkien le-patus. Kauempaa kuuluu hiljais-ta laulua - jono nunnia kulkee kädet ristissä harras ilme kasvoillaan aamumessuun. Ikkunan takana pienet valonsäteet yrittävät tunkeutua pimeän läpi.

Naurahdan hiljaa itselleni ja omalle stereotyyppiselle mielikuvalleni nunnaluostarista. Istun Turun Ursininkadulla sijaitsevan birgittalaisluostarin suuressa, valoisassa eteisaulassa, jossa kauniit, hyvin hoidetut viherkasvit koristavat seinänvierustoja ja suuret lasiseinät kaareutuvat yläosastaan kuin holvikaaret. Olen tullut tapaamaan **sisar Diaa**.

Viereisestä huoneesta alkaa kuulua tasais-ta hurinaa – lasioven takaa näen birgittalaissisaren imurin varressa. Jostain kauempaa kuuluu astioiden kilinää. Ulko-oven luona olevalla vastaanottopisteellä soi puhe-lin ja yksi luostarissa asuvista sisarista vas-taa kännykkään. Pihatietä ylös nousee har-maa tila-auto, jonka ratissa istuu niin ikään birgittalaissisar.

Hymyilen taas itselleni. Olemme todellakin tulleet kauas 1300-luvulta ja birgittalais-sääntökunnan perustamisajoista. Birgitta-laissisaret ovat ja elävät tätä päivää.

Ora et labora – rukoile ja tee työtä

Sisar Dia toivottaa minut tervetulleeksi iloi-sesti hymyillen ja lämpimästi kättäni puris-taen. Hän johdattelee minut luostarin toi-nessa kerroksessa sijaitsevaan kirjastoon. - Onhan sinulla tarpeeksi aikaa, hän kysäisee ja rauhallisella, kauniin sointuisalla äänellä ja selvällä suomen kielellä alkaa kertoa bir-gittalaisluostarin arjesta.

- Rukous, työ ja hiljaisuus ovat elementte-jä, joiden ympärille elämämme on muotou-tunut.

- Päiväämme rytmittävät neljä kertaa päi-vässä pidettävät rukoushetket ja aina niiden välissä teemme töitä, sisar Dia aloittaa. - Me heräämme aamuisin klo 5.45 ja päivän viimeisen rukoushetken jälkeen suuri hiljai-suus alkaa klo 21.

-Päivärytmimme, rukoushetkien sisällöt ja laulut, joita laulamme, periytyvät meil-le keskiajan birgittalaissisarilta, hän jatkaa.

Jo keskiajalta tuttu birgittalaisääntökun-nan tunnuslause *Ora et labora – rukoile ja tee työtä* pitää siis edelleen paikkaansa.

-Työtehtäviä suoritamme vuorotellen keit-tiössä, vieraskodissa, sakaristossa ja toi-mistossa. Jonkun tehtävä taas on olla vas-taanottamassa vierailevia ryhmiä ja opas-taa heitä.

Lounaan jälkeen puoli tuntia on varattu kuulumisten vaihtoon. - Muulloin pyrim-me viettämään päivämme hiljaisuudessa, sisar Dia kertoo.

Sisar Dia tuntee suurta kunnioitusta Jumalanäitiä, Neitsyt Mariaa kohtaan.

Sisarilla on vuorollaan myös tunti vapaa-ai-kaa päivässä. Sen saa jokainen käyttää halu-amallaan tavalla. - Voi käydä vaikkapa käve-lyllä, hiljentyä rukoukseen, lukea tai kuun-nella musiikkia.

Terve Maria – siunattu sinä naisten joukossa

Birgittalaissisaret käyvät joka viikko läpi Jeesuksen elämänkaaren syntymästä kuo-lemaan niin kutsuttujen ruusukkorukous-ten kautta. Jokaiselle viikonpäivälle on oma rukouksensa.

- Jumalanäiti, Neitsyt Maria on meille birgit-talaissisarille äärimmäisen tärkeä, sillä Jee-suksen pelastustyö tuli todeksi hänen kaut-taan. Siksi ruusukkorukouksissamme tois-tuvat muun muassa sanat: *"Terve Maria, ar-moitettu, Herra sinun kanssasi. Siunattu sinä naisten joukossa"*, sisar Dia kuvailee.

- Rukous on meille kaiken alku ja voiman lähde. Se kantaa meitä työssämme, arjes-samme ja vakaumuksessamme, uskossam-me Jumalaan, hän summaa.

- Me rukoilemme jatkuvasti hiljaa mieles-sämme, myös työtä tehdessämme, sillä kaikki, mitä me teemme, on Jumalan kun-niaksi. Pysymme hiljaa, jotta voimme kuulla, mitä Hän meiltä tänään tahtoo, mihin tar-

koitukseen Hän haluaa meitä tänään käyt-tää, sisar Dia avaa hiljaisuuslupausta. - Sydämen tulee olla rukouksessa avoime-na Jumalalle, jotta voimme noudattaa Hä-nen tahtoaan.

Sisar Dian tarina

Sisar Dia, alkuperäiseltä nimeltään Luzy Jo-seph, on kotoisin Kerala osavaltiossa sijait-sevasta pienestä kylästä Etelä-Intiassa. Hän syntyi vuonna 1967 viisilapsisen perheen toiseksi vanhimpana. Perhe oli katolinen, kuten suurin osa alueen asukkaista.

- Nykyään sisarukseni asuvat Amerikassa, Ir-lannissa, Englannissa ja Intiassa. Tapaamme toisiamme noin kolmen vuoden välein ko-tikylässäni.

Sisar Dia muistaa katselleensa 13-vuotiaa-na pikkutyttönä kotikirkkonsa krusifiksiä ja miettineensä, mitä pahaa Jeesus oli tehnyt, miksi ihmiset olivat olleet niin julmia. - Ha-lusin ottaa pois hänen tuskansa ja lohdut-taa häntä.

Kesti kuitenkin pitkään ennen kuin hän pa-lasi uskon kysymysten äärelle. - 22-vuoti-aana työskentelin sihteerinä pääkaupunki Delhissä kaukana kotoa, kun kerran palasin lomalla kotikylääni. Silloin tutun krusifiksin juurella sain voimakkaan tuntemuksen sii-

Luostarin kirjastossa sisarilla on mah-dollisuus syventää uskoaan myös lukemalla.

tä, että Jeesus rakastaa minua, eikä tuo tun-ne suostunut menemään pois. Olinpa missä tahansa ja kenen kanssa tahansa ajatukseni palasivat aina Jeesukseen.

- Silloin tiesin, että Jumala kutsuu minua ja, että minun on vastattava kutsuun.

- Vanhempani toivoivat hartaasti, että oli-sin solminut perinteisen avioliiton ja pai-neet perheen perustamiseen olivat kovat, sisar Dia paljastaa.

Päätäväinen nuori nainen sai lopulta van-hempiensa päät käännettyä. - Olisin toki voinut lähteä luostariin ilman vanhempie-ni lupaakin, mutta minulle oli tärkeää saa-da heidän siunauksensa. Ja lopulta sain hei-dät ymmärtämään, että olin tosissani halu-tessani antaa elämäni Jumalalle.

Sekä kokelas- että noviisivuotensa sisar Dia vietti Intiassa kotikylänsä lähistöllä sijaitse-vassa birgittalaisluostarissa. Noviisivuoten-sa jälkeen hänet kutsuttiin pääluostariin Roomaan. - Kaikki eivät suinkaan saa kutsua Roomaan, sisar Dia tähdentää. - Viisi vuotta vietin Roomassa, jossa myös annoin lopulli-sen luostarilupaukseni ja minut vihittiin bir-gittalaisnunnaksi.

Suomeen sisar Dia saapui vuonna 1996 ja muutaman mutkan kautta hän palasi takai-sin Turkuun vuonna 2011. Vuodesta 2023 lähtien hän on toiminut ylisarena.

- Periaatteessa olemme kaikki täällä luosta-riassa tasa-arvoisia keskenämme, mutta jon-kun pitää valvoa, että arki pyörii kaikilta osin hyvin, että kaikilla on hyvä olla, ja että sään-tökunnan säännöt toteutuvat. Tällä hetkel-lä näistä asioista huolehtiminen kuuluu eri-tyisesti minulle, sisar Dia selittää ylisaren roolia.

Turussa sisaret ovat tuttu näky

Jo 38 vuotta Turussa toimineen birgittalais-luostarin sisäänkäynti on suojassa tavallisen

Birgittalaissisaret vierailulla Naantalin kirkossa vuonna 2022.

kerrostalon sisäpihalla. Sisäänkäyntiä reunstaa pieni, hyvin hoidettu ruusutarha.

Sisarten ylläpitämä vieraskoti luostarin kolmannessa kerroksessa on erityisesti kesäisin hyvin suosittu. - Sinne voi tulla majoittumaan ympäri vuoden, milloin vain, jos kaippaa hiljentymistä ja rauhoittumista arjen keskellä, sisar Dia kutsuu.

Luostarissa asuu tällä hetkellä kymmenen sisarta – heille varattuja huoneita on luostarin ylimmässä kerroksessa 12.

- Meitä on Italiasta, Intiasta ja Meksikosta. Puhumme keskenämme italiaa. Se on bir-

gittalaissisarten yhteinen kieli koko Euroopan alueella, sisar Dia toteaa. - Suomeen tullessamme opettelemme toki myös suomen kielen ja paikallisen kulttuurin.

Birgittalaissisaret ovat Turun kaduilla jo tuttu näky, vaikka he käyvätkin luostarin ulkopuolella vain säännöstellysti tarpeen mukaan.

- Minä olen asunut Suomessa nyt 28 vuotta. Suomalaiset ovat aina olleet meille hyvin ystävällisiä, valmiita auttamaan, ohjaamaan ja opettamaan, sisar Dia kiittelee.

Ystävien tuella tässä päivässä kiinni

Sisar Dia myöntää, että nykyinen vauhdilla etenevä digitalisaatio ei aina ole heille helppoa.

- Pakkohan sitä on pysyä mukana, hän nauhahtaa. - Onneksi meillä on suomalaisia ystäviä, joilta saamme apua aina, kun tarvitsemme.

- Meillä on toimistossa tietokone ja pari puhelinta, ja niitä käytämme vuorotellen tarpeen mukaan. Sähköposti ja WhatsApp ovat hyviä apuvälineitä helpottamaan arkea ja yhteydenpitoa.

- Televisiosta ja sanomalehdistä seuraamme uutisia. Esirukous koko maailman puolesta on oleellinen osa päivittäisiä rukoushetkiämme, joten seuraamalla uutisia pysymme mukana maailman menos-

sa ja tiedämme rukoilla oikeiden asioiden puolesta.

- Lopulta kuitenkin tavaralla ei ole merkitystä. Se antaa vain hetkellisen ilon ja helpotuksen elämään. Hengellinen ilo ja Jeesuksen sytyttämä valo sydämessä on pysyvää. Se ei vanhene koskaan, eikä siihen kylästy, sisar Dia vakuuttaa.

Kiitos kuuluu naantalilaisille

- Naantalilla on meidän birgittalaissisarten sydämissä aivan erityinen paikka. Siellä koemme vahvaa yhteyttä menneisiin sukupolviin.

- Aina, kun avaan Naantalin kirkon oven, tunnen palaavani kotiin, sisar Dia henkäisee.

- Olemme valtavan kiitollisia siitä, miten sydämellisesti meidät aina otetaan vastaan ja iloitsemme siitä, miten hyvin Naantalin kirkosta pidetään huolta ja miten sen arvokasta historiaa vaalitaan. Kiitos siitä kaikille naantalilaisille! Jumala teitä siunatkoon. Olette aina rukouksissamme.

Kaksi tuntia sisar Dian seurassa on vierähtänyt kuin siivillä ja huomaan ajatusteni poukkoilevan kotikirkkoni historian ja nykyisyyden välillä - lopulta ne kuitenkin kulkevat käsi kädessä. ■

Teksti ja kuvat **Merttu-Mari Huoponen**

■ **Birgittalaissisaret - Ordo Sanctissimi Salvatoris.** Pyhän Birgitan (1302-1373) perustama sääntökunta. Suomessa vuodesta 1986 lähtien toimineet birgittalaissisaret kuuluvat autuaan **Elisabeth Hesselbladin** (1890-1957) vuonna 1911 perustamaan uuteen haaraan, joka jatkaa alkuperäisen sääntökunnan perinnettä.

Turun birgittalaisluostari (Ursininkatu 15a) on perustettu vuonna 1986. Ursininkadulla aiemmin asuneet hollantilaiset Pyhän sydämen sisaret palasivat kotimaahansa ja rakennus siirtyi birgittalaissisarten käyttöön. Luostarin toisessa kerroksessa on sisarten ylläpitämä opiskelija-asuntola ja kolmannessa kerroksessa vieraskoti. Luostarin yhteydessä sijaitsee myös Turun katolinen kirkko ja seurakunta.

■ **Turun katolinen seurakunta** on perustettu vuonna 1926. Tuolloin Pyhän sydämen sisaret pitivät mm. Pyhän Marian päiväkotia ja opiskelija-asuntolaa. Seurakunnan alue käsittää nykyään entisen Turun ja Porin läänin sekä Ahvenanmaan. Jäseniä on n. 2500, eri kansallisuuksia n. 60. Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin kirkko on vihitty käyttöön vuonna 1966.

■ **Lue lisää:**
birgittalaissisaret.fi
katolinen.fi

Joel Hallikaisen sävelet soivat Naantalin miehille

Joel Hallikaisella on isoorooli Naantalin seurakunnan Armonlaakson miesten illoissa. Hän tietää, että miehillä on tarve keskustella ja hakea omia ääriviivojaan.

Naantalin seurakunnan Armonlaakson miesten ilta syntyi mutkattomasti. Joel Hallikainen oli juuri muuttanut Raisiosta Naantaliin ja hän päätti käydä kirkkoherra Jani Kairavuon juttusilla yksi tärkeä asia mielessä. Hallikainen kysyi Kairavuolta, miksei Naantalissa ole miestyötä?

Vastaukseksi Kairavuo esitteli Hallikaiselle Jussi Meriluodon, joka oli pari kuukautta aiemmin palkattu juuri miestyöstä vastaavaksi pastoriksi. Tästä alkoi Joelin ja Jussin tiivis yhteistyö.

Hallikainen oli näitä miesten iltoja jo vetänyt Raision seurakunnassa hyvällä menestyksellä. Kun Naantalin ensimmäinen miesten ilta oli alkamassa, Hallikainen pohdiskeili varovaisesti, että ehkäpä muutamia voisi tulla ovesta sisälle. Arvio meni pahasti pieleen, sillä paikalle tuli yli sata miestä.

Samalla tavalla tunteva ryhmä

Armonlaakson miesten iltojen suosio on pysynyt hyvänä. Hallikaisen mielestä se johtuu siitä, että miehillä on tarvetta keskustella miesten kesken.

– He saavat olla sellaisessa porukassa, jossa on samalla tavalla tuntevia ihmisiä, Hallikainen tiivistää.

Iltojen lukuisista puhujavieraista Hallikainen nostaa mm. Markku Heikkilän, joka avasi elämänsä kipupisteitä ensimmäistä kertaa yleisölle. Sinäkin iltana kyynel nousi monelle miehelle silmäkulmaan.

Armonlaakson miehet kokoontuvat kesäpaussin jälkeen taas seurakuntakeskuksen pääsalissa keskiviikkona kerran kuukaudessa kello 17.30 ja työnjako on selkeä.

– Tulen kitaran kanssa ja minulla on paljon lauluja miehenä olemisesta. Jussi puhuu virkansa puolesta, Hallikainen selventää.

Naantali on ollut aina mielessä

Joel Hallikainen muutti puolisonsa kanssa Raision omakotitalosta kerrostaloon Naantalin keskustaan muutama vuosi sitten. Kun lapset lähtivät maailmalle, muutto Raision asunnosta pienempään tuli ajankohtaiseksi.

Hallikaisten Raision omakotitalo on iso ja se syntyi silloin, kun *Kuurankukka* pysyi listojen kärjessä pitkään. Timpurit tekivät työtään ja Hallikainen kiersi keikoilla eli talo syntyi laulamalla.

– En ole lyönyt siihen taloon yhtään naulaa, Hallikainen muistelee.

Naantali on ollut Joel Hallikaiselle aina tärkeä kaupunki. Perhe asui pitkään Raisiossa ja silloin tehtiin usein visiittejä aurinkokaupunkiin. Pari vuotta Joel on ollut virallisesti naantalilainen.

Naantali on ollut Joel Hallikaiselle aina tärkeä paikka ja täällä hänet on otettu lämpimästi vastaan.

Ihmisen elämän merkitys alkoi kiinnostaa

Joel Hallikainen alkoi pari vuosikymmentä sitten miettiä elämän tarkoitusta ja merkitystä. Ensin hän ajatteli, että kaikki on pelkkää matematiikkaa, mutta sitten pohdinta alkoi tuottaa tulosta.

– Huomasin, että minun maailmassani on jotakin enemmän kuin se, mitä näin silmilläni. Siitä alkoi polku. Etsin elämäni korkeampaa voimaa, Hallikainen muotoilee. Oivalluksia alkoi syntyä ja yksi suurimmis-

ta on se, että tieteen salaisuus on matematiikassa, mutta ihmisen ja uskon salaisuus on rakkaus.

– Tämä oli se, mikä avasi ison huoneen oven. Sanat armo, toivo ja usko alkoivat avautua. Hallikainen liittyi kirkkoon vasta 40-vuotiaana. Hän valitsi evankelis-luterilaisen kirkon, koska siellä seinät ovat leveällä ja katto korkealla. Se sopii elämää kokeneelle miehelle ja kitaralle. ■

Teksti ja kuva **Lassi Lähteenmäki**

Uusia kasvoja työntekijöiden joukossa

Olen **Merja Saaresranta**. Koulutukseltaani olen suurtalouskokki. Aloitin Naantalın seurakuntayhtymän palveluvastaavana syyskuun alussa.

Tehtäväkuvani on varsin laaja ja monipuolinen. Siihen kuuluu mm. Merimas-kun, Naantalın ja Rymättylän seurakuntien keittiöiden toimivuudesta ja turvallisuudesta huolehtiminen sekä niiden varustelutason ja siisteyden ylläpito.

Minä myös leivon päivittäin Naantalın seurakuntakeskuksen Café Armoon päivittäin tuoretta tarjottavaa sekä huolehdin tarjoiluista monenlaisiin seurakuntien tilaisuuksiin. Rippileirien yn-

Merja Saaresranta

Aikaisemmin olen työskennellyt mm. pitopalvelussa ja vanhusten palvelutalon keittiössä. Vuodesta 2012 toimin Maskun seurakunnassa mm. leiriemännän tehtävissä.

Asun perheineni Mynämäellä. Minulla on neljä lasta ja yksi lapsenlapsi. Kuopukse-

Toivotan kaikki lämpimästi tervetulleiksi maistelemaan leipomuksia- ni Café Armoon!

Olen **Timo "Sönde" Sjöblom** Sauvosta. Sauvo on yksi Suomen käskymuodosta olevista kunnista. Näitä kuntia on pari muutakin, tiedätkö mitkä?

Olen toiminut seurakunnan nuorisotyössä aikaisemmin Paimion ja Salon seurakunnissa. Kesäkuun alussa aloitin täällä aurinkokaupungissa historiallisen Naantalın kirkon maisemissa. Vastuullani ovat pääasiassa kouluikäisille lapsille suunnattu toiminta sekä partio. Muutakin kyllä mielelläni teen, mikä vie meitä lähemmäs Jumalan armahtavaa rakkautta.

Työn haasteita on niin paljon kuin niitä haluaa kantaa, mutta otetaan asia kerrallaan

Timo Sjöblom

ja mennään iloiten yhdessä eteenpäin.

Tärkeintä seurakuntatyössä minusta on kohtaaminen ja läsnäolo. Ihmisen kohtaaminen kiireen ja toimien keskellä voi joskus olla haastavaa, mutta kun siihen keskittyy ja katsoo enemmän ihmiseen, kuin vilkuilee puhelimeen, on jo aika hyvällä tiellä.

Tule ja kerro mitä seurakunta voi tehdä sinun puolestasi, niin minä omalta osaltani koitan vastata siihen, mitä sinä voit tehdä lähimmäisesi puolesta. Yhdessä eteenpäin. ■

En varm hösthälsning

Hoppas du haft en fin sommar. Och om du drabbats av bekymmer så kom ihåg att Frälsaren Jesus Kristus är med dig alla dagar till tidens slut. Utan Jesu kärlek vore läget hundrafalt värre.

Bibeln uppmanar oss: "Bär varandras bördor, så uppfyller ni Kristi lag" (Gal. 6:2). Vi kan alltid göra något konkret för medmänniskorna men minst lika viktigt är det att komma ihåg dem t.ex. i aftonbönen. Man kan också inlämna förbönsämnen i en brevlåda i kyrkan. Vidare kan man skicka in förbönsämnen via församlingens webbsida. De inkomna förbönerna läses upp vid församlingens gudstjänst.

I synnerhet under turistsäsongen brukar det skrivas en hel del förbönslappar. Innehållet kan gälla troslov och gudsrelati-

on, familj och människorelationer, mental och fysisk hälsa, studier, arbetslöshet och inkomst etc. *Gud hör alla dessa böner och svarar vid rätt tidpunkt.* Församlingen ber vid varje gudstjänst allmänt för kyrkan, församlingen och missionen, för överheten och gemensamma angelägenheter, för dem som är i svårigheter, för sjuka, lidande och förföljda, för freden och andra aktuella teman. Vidare ber man för de döpta, för dem som ska ingå äktenskap och för dem som har avlidit. Bönen har kraft eftersom det verktyget är en möjlighet (men också en uppgift) given av Gud. ■

Med önskan om vackra höstdagar och Guds rikaste välsignelse!
församlingspastor **Jussi Meriluoto**

Zorica, pastorns fru, ber i klostret Velika Remeta, Serbien.
Foto Jussi Meriluoto

VAPAAEHTOISET KERTOVAT - PELIMIMMEISSÄ PELATAAN JA NAURETAAN

Marjatta Anttila ja Susan Lehtonen

Hei lukijat!

Vedämme vapaaehtoisina Pelimimmit -kerhoa, joka kokoontuu maanantaisin parittomilla viikoilla seurakuntakeskuksen Café Armassa. Aloitamme aina kahvitellen klo 13.30, ja sitten ennen kuin pääsemme itse asiaan eli pelailemaan, pidämme pienen runo- tai tarinatuokion.

Kokoontumisen aikana pelaamme seurapelejä, pidämme tietokilpailuja ynnä muuta ja muistiakin testataan. Välillä muistellaan vanhoja ja saadaan neuvoja toinen toisiltamme, ja nauretaan. Nauru on paras terapiaa. Pelimimmien kokoontumisessa vierähtää mukavasti ja nopeasti 1,5-2 tuntia.

Tervetuloa mukaan porukkaan viettämään mukavaa iltapäivähetkeä pelien ja yhdessäolon merkeissä! ■

Terveisin Pelimimmien ohjaajat
Marjatta ja Susan

Vapaaehtoistehtäviä Naantalın seurakunnassa

Asunnottomien yön tapahtuma Naantalın torilla to 17.10.

Tule tarjoilemaan kahvia, kohtaamaan ja keskustelemaan kävijöiden kanssa Naantalın seurakunnan pisteelle Naantalın torille klo 17-20. Vapaaehtoisena voit tulla tapahtumaan lyhyemmäksi ajaksi tai vaikkapa koko illaksi.

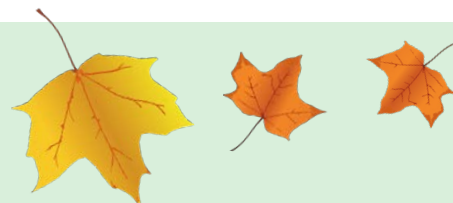
Joulumyyjäiset la 30.11.

Haluaisitko tulla vapaaehtoisena mukaan valmisteluihin ja toteutukseen? Naantalın seurakuntakeskuksessa järjestetään perinteiset joulumyyjäiset la 30.11. klo 10-13. Tarjolla on monenlaisia tehtäviä mm. pöytien ja tilan somistamista, leivontaa, askartelua ym.

Pyhäinpäivän glögitarjailut pe 1.11. ja la 2.11.

Perinteeksi muodostuneet pyhäinpäivän glögit tarjoillaan Naantalın kirkon hautausmaalla pe 1.11. klo 14-18 ja Hakapellon kappelissa la 2.11. klo 12-17. Tullisitko yhdessä työntekijöiden kanssa tarjoilemaan glögiä ja kohtaamaan seurakuntalaisia pyhäinpäivän merkeissä? Voit tulla lyhyemmäksi ajaksi tai vaikka koko ajaksi.

Lisätiedot ja ilmoittautumiset vapaaehtoistehtäviin: Päivi Leino, 040 1308 341, paivi.leino@evl.fi

Lokakuun valoa Lux Gratiae -tapahtumassa 25.–27.10.

Lokakuuhun valoa tuova perinteinen Lux Gratiae -tapahtuma käynnistyy perjantaina 25.10. Naantalin keskustassa Tullikadun kausivalojen sytytyksellä klo 19.45.

Valojen sytyttyä torin ympäristössä on lisäksi muutakin juhlatunnelmaa, muun muassa kävely Puistotietä pitkin kohti Kirkkopuistoa kannattaa. Matkan varrella tietä valaisevat koululaisten valoteokset, jotka on rakennettu livonsaarelaisen Flowers of Life -ryhmän ohjauksessa. Kirkkopuistossa loistaa kolme eri valoteosta: **Alexander Salvesenin** dynaaminen valoveistos In Relation to Colour, **Julia Jäntin** Analogue Projections, jossa piirtoheittimet ovat tärkeässä osassa, sekä mystinen teos Ghost Project, Tunnelvision.

Naantalin Taidehuoneen tapahtumissa teemanä on ”Silta”. Perjantaina klo 18 Naantalio-**pas Mirja Kujala** kertoo Ukko-Pekan silan rakentamisesta. Sulkakynät esittävät runojaan sunnuntaina klo 14. Luovat-ryhmän teoksia on nähtävänä tapahtuman aikana pe klo 13–18 ja la-su 12–17.

Lauantaina 26.10. klo 9 starttaa Jaakobin kävely Naantalin kirkolta kohti Rymättylän kirkkoa. Takaisin Naantaliin on järjestetty paluukuljetus. *Ilmoittautumiset 18.10. mennessä: armonlaaksonvaeltajat@gmail.com.*

Lauantai-ilta tuo Naantalin kirkkoon klo 19 alkavan Kuun valossa -konsertin, jossa esiintyjinä ovat sopraano **Mari Palo**, viulisti **Maija Linkola** ja pianisti **Jukka Nykänen**. He

esittävät niin klassisen kuin myös kevyemmän musiikin rakastettuja säveliä. Lipunmyynti: www.lippu.fi.

Sunnuntaina 27.10. Naantalin museolla klo 11–14 pääsee tutustumaan sivelintekstauksen saloihin. Opettajana toi-

mii **Sari Härkönen-Rand** /Kotokunnas Art. Kurssin hinta on 20 € (sis. tekstausvälineet). *Ilmoittautumiset 18.10. mennessä: museo@naantali.fi.*

Kaikki ohjelm tiedot:
www.naantali.fi/luxgratie.

Oranssit päivät -kampanja valaisee seurakuntakeskuksen

Naisen paikka on kaikkialla - ilman häirintää ja väkivaltaa. YK:n Oranssit päivät on vuosittainen maailmanlaajuinen kampanja, jolla pyritään lisäämään tietoutta naisiin kohdistuvasta väkivallasta. 16 päivää kestävä kampanja alkaa kansainvälisenä naisiin kohdistuvan väkivallan vastaisena päivänä 25.11. ja loppuu ihmisoikeuksien päivänä 10.12. Oranssi väri symboloi toivoa tulevaisuudesta, jossa elämä ilman väkivaltaa on jokaisen oikeus.

Naisiin kohdistuva väkivalta on ihmisoikeusrikos ja tasa-arvon toteutumisen suurin este. Ilmiö on laaja-alainen, universaali ja arkea myös Suomessa. Suomi on tutkitusti EU:n toiseksi väkivaltaisin maa naisille.

Suomessa yli puolet naisista on kokenut fyysistä väkivaltaa, seksuaaliväkivaltaa tai uhkailua. Usein väkivalta tapahtuu kotona, lähi- tai parisuhteessa. Työpaikalla, verkossa tai harrastuksissa tapahtuva väkivalta on ilmiönä yhtä vakava kuin perheissä tapahtuva väkivalta.

Seksuaalinen häirintä rajoittaa naisten elämää ja toimintamahdollisuuksia mo-

nin eri tavoin. Sillä on vakavia ja konkreettisia vaikutuksia hyvinvointiin, mielenterveyteen ja yleiseen turvallisuudentunteeseen. Naisiin kohdistuva seksuaalinen häirintä on vallankäyttöä, jolla rajoitetaan heidän asemaansa ja ääntään yhteiskunnassa. Se on myös uhka sananvapaudelle ja demokratialle.

Kampanjan lähtökohta 60-luvun väkivaltaisuuksissa

Kansainvälinen päivä naisiin kohdistuvan väkivallan lopettamiseksi on Yhdistyneiden kansakuntien (YK) julistama vuosipäivä, jolloin kiinnitetään huomiota naisiin kohdistuvaan väkivaltaan.

Sitä vietetään vuonna 1960 Dominikaanisessa tasavallassa murhattujen **Mirabalin** sisarusten kuolinpäivänä. Siskokset Patria, Minerva ja María Teresa Mirabal toimivat 1950–60-lukujen vaihteessa maan oikeistolaista diktaattoria Rafael Trujilloa vastustaneessa liikkeessä. Heidät murhattiin 25. marraskuuta 1960. Vuospäivää on vietetty vuodesta 1999 lähtien.

Vuonna 2022 Naantalin seurakunnan työntekijät osallistuivat kampanjaan sosiaalisessa mediassa tällaisella ryhmäkuvalla.

Naantalin seurakuntayhtymä osoittaa tukensa väkivallan vastaiselle kampanjalle

Osana kansainvälistä Oranssit päivät -kampanjaa maamerkkejä valaistaan oranssiksi ympäri maailman. Naantalin seurakuntayhtymä osallistuu kampanjaan neljättä kertaa valaisemalla osoit-

teessa Piispantie 2 sijaitsevan Naantalin seurakuntakeskuksen oranssiksi 25.11.–10.12. välisenä aikana. ■

Lue lisää ja lahjoita:
unwomen.fi/lahjoitukset/oranssit-paivat/
Lähteet: ykliitto.fi, unwomen.fi, fi.wikipedia.org/wiki/Mirabalin_sisarukset

Naantalin seurakunta järjestää kaikki ensi kesän viisi rippileiriään Maskun seurakunnan leirikeskuksen, Mannerlahden, upeissa maisemissa. Myös Rymättylän seurakunnan rippileiri pidetään Mannerlahdessa. Kuva Jani Kairavuo

Naantalin seurakunnan Nuhjalan toimitilan lapsille ja perheille suunnattu toiminta on palannut evakosta vanhaan tuttuun osoitteeseen Isotalontie 9:ään. Kuvat Tarja Lehto

SEURAKUNNISSA TAPAHTUU 9.10.-4.12.2024

Naantalin seurakunta

JUMALANPALVELUKSET Naantalin kirkossa

Su 13.10. klo 10 Hiljaisuuden messu, kaksikielinen. Taizé -lauluja. Liturgia ja saarna Annukka Lindberg, avustaa Jussi Meriluoto. Kanttorina Miika Hartikainen.

Su 20.10. klo 10 Messu. Liturgia Riikka Hietanen, saarna rovas-ti Erkki Piri. Kanttorina Riina Rautakoski.

To 24.10. klo 17 Viikkomessu. Pappina Riikka Hietanen. Kanttorina Miika Hartikainen. Mukana nuorisotyönohjaaja Jari Hiitola.

Su 27.10. klo 10 Messu. Kaikille avoin Armonlaakson miesten kirkkopyhä. Liturgia ja saarna Jussi Meriluoto. Kanttorina Miika Hartikainen.

Su 3.11. klo 10 Sanajumalanpalvelus. Liturgia ja saarna Annukka Lindberg. Kanttorina Riina Rautakoski.

Su 10.11. klo 10 Isänpäivän messu. Liturgia ja saarna Marja Saantola. Kanttorina Miika Hartikainen.

Tors 14.11. klo 18 Veckomässä. Predikant Jussi Meriluoto. Kantor Miika Hartikainen.

Su 17.11. klo 10 Messu. Liturgia ja saarna Jussi Meriluoto. Kanttorina Riina Rautakoski.

Su 24.11. klo 10 Messu, Herättäjän kirkkopyhä. Liturgia Jani Kairavuo. Saarna Salon seurakunnan kirkkoherra Timo Hukka. Kanttorina Miika Hartikainen. Messun jälkeen keittolounas ja siioninvirsiseurat seurakuntakeskuksessa Piispant. 2. Messukumppani Herättäjä-Yhdistys.

Su 1.12. klo 10 Ensimmäisen adventin perhemessu. Liturgia Annukka Lindberg, saarna Jani Kairavuo. Kanttoreina Miika Hartikainen ja Riina Rautakoski. Mukana lapsikuoro Laaksonlapset ja Chorus Gratiae. Glögi- ja piparitarjoilu messun jälkeen.

Hartaudet muualla

Arkiehtoollinen keskiviikkoisin klo 12 Naantalin seurakuntakeskuksen kappelissa, Piispantie 2. (Huom! ke 30.10. ei arkiehtoollista)

Perinteinen jouluseimen avaus-hartaus su 1.12. klo 16. Itsenäisyyden puisto, Mannerheiminkatu.

MUSIIKKIA

Hakapellon kappelissa

La 12.10. klo 18 Vaeltajan matkassa. Naiskuoro Helianthus 25v., joht. Johanna Järvinen. Liput 12 €.

Seurakuntakeskuksessa

To 7.11. klo 17.15 Isänpäiväteenäinen muskarimessu koko perheelle. Annukka Lindberg, Riina

PYHÄINPÄIVÄ 2024 JA HAKAPELLON KAPPELI 40V

Pyhäinpäivän aatto pe 1.11. klo 14-18 Perinteinen glögitarjoilu Naantalin kirkon hautausmaalla. Tule nauttimaan syksyn ensimmäinen mukillinen glögiä ja juttelemaan seurakunnan työntekijöiden ja vapaaehtoisten kanssa.

klo 18.30 Hakapellon kappeli 40v.-juhla-konsertti, Soinistentie 260. Naantalin Kamari-kuoro ja Chorus Gratiae. Visa Turunen, huilu, Riina Rautakoski, urut ja kan-tele. Musiikin johto Miika Hartikainen ja Aija Haapalainen. Vapaa pääsy ja ilmainen ohjelma.

Pyhäinpäivä la 2.11.

klo 10 Hakapellon kappelin 40v.-juhlamessu, Soinistentie 260. Liturgia ja saarna Jani Kairavuo. Kanttorina Miika Hartikainen. Kirkkokahvit ja

kappelin esittely. Bussikuljetus seurakuntakeskuksen edestä (Piispantie 2) klo 9.15, jonka jälkeen reittiä Aurinkotie-Tuulensuunkatu-Maariankatu-Kaivokatu-Käsityöläiskatu-Myllykiventie (palvelutalon kulmalta)-Aurinkotie-Maskuntie-Isotalontie-Nuhjalantie-Soinistentie-Hakapellon kappeli (Soinistentie 260). Paluukuljetus tilaisuuden jälkeen kappelilta samaa reittiä takaisin srk-keskukseen.

klo 12-17 Hakapellon kappelin avoimet ovet ja glögitarjoilu kappelin 40v-juhlan kunniaksi.

klo 18 Pyhäinpäivän omaisten ilta Naantalin kirkossa. Luetaan viime pyhäinpäivän jälkeen kuolleiden seurakunnan jäsenten nimet ja sytytetään kynttilä heidän muistolle. Liturgia Annukka Lindberg, puhe Marja Saantola. Kanttorina Riina Rautakoski.

Rautakoski, Tarja Lehto. Messun jälkeen maksuton tarjoilu.

Naantalin kirkossa

La 23.11. klo 18 Totentanz-Kuolemantanssi. Turun Yliopiston kuoron konsertti, joht. Petrus Marjanen. Käsiohjelma 20 €, alennusryhmät 12 €, kannatushinta 25 €.

LAPSILLE JA PERHEILLE Nuhjalan toimitila, Isotalontie 9

Avoin perhekerho maanantaisin klo 9-12.

Varhaiskasvatuksen toimitila, Naantalin seurakuntakeskus, Piispantie 2

Vauvakerho tiistaisin klo 9-12.

Avoin perhekerho keskiviikkoisin klo 9-12

Toiminta on kaikille avointa ja maksutonta. Ei ennakkoi-
tautumista.

Naantalin seurakuntakeskus, Piispantie 2

Perhemuskari torstaisin klo 16.45-17.15

Muskari 3-6 vuotiaille klo 17.15-18.

Ilmoittautuminen: www.naantalinseurakunta.fi/lapsille/muskarit
Muskaritoiminta on maksutonta.

Seuraa meitä somessa:

Facebook: Lapset hoi! – Naantalin seurakunnan lapsiperheet.
Instagram: @naantalinsrklapset

Lisätietoja:

Päivi Sillanpää p. 040 130 8326.

KOULULAISILLE

Kokkikerho maanantaisin klo 13.30-15.45 varhaiskasvatuksen

toimitila, Naantalin seurakuntakeskus, Piispantie 2.

Suopellon kokkikerho 4.-6.-luokkalaisille maanantaisin klo 17-18.30, Suopellon koulun kotitalousluokka, Rimpikuja 4.

Kokkikerho tiistaisin klo 13.30-15.45, Nuhjalan toimitila, Isotalontie 9.

RC-kerho 7-14-vuotiaille maanantaisin klo 16.30-18, nuortentila Dipoli, Naantalin seurakuntakeskus. Huom! 7-9-vuotiaat huoltajan kanssa.

Luontokerho 3.-6. luokkalaisille parillisilla viikoilla tiistaisin klo 16-17 Nuhjalan toimitila, Isotalontie 9.

Askartelukerho keskiviikkoisin varhaiskasvatuksen toimitila, Naantalin seurakuntakeskus, Piispantie 2. (ei ke 30.10.)

Yllärikerho torstaisin klo 13.30-15.45 Nuhjalan toimitila, Isotalontie 9.

Ilmoittautuminen: www.naantalinseurakunta.fi/koululaisille
Kerhotoiminta on maksutonta.

Lapsikuoro Laaksonlapset alakoululaisille keskiviikkoisin klo 16.30-17.30, Naantalin seurakuntakeskus, Piispantie 2. Otamme ilolla mukaan uusia laulamisesta innostuneita alakoululaisia. Ei ennakkoi-
tautumista, eikä laulukoe-
ta. Kuoroa johtaa Riina Rautakoski p. 040 130 8318.

NUORILLE

Isostoimintaa ja muuta nuorten toimintaa nuortentila Dipolissa, Naantalin seurakuntakeskuksessa, Piispantie 2. Myös nuorten omia messuja. Tied. Miika Silven-

noinen p. 040 130 8330 ja Jari Hiitola p. 040 130 8332. www.naantalinseurakunta.fi/nuorille

Nuorten messu to 23.11. klo 17 seurakuntakeskuksen kappelissa. Annukka Lindberg, Jari Hiitola, Miika Silvennoinen, Timo Sjöblom.

SEURAKUNTAKESKUKSEN KAHVILA JA KIRPPUTORI

Café Armo ja kirpputori avoinna ma-to klo 10-14 Naantalin seurakuntakeskuksessa, Piispantie 2.

AIKUISILLE

Seurakuntakeskuksen kahvila Café Armossa, Piispantie 2

Pelimimit ma 21.10., 4.11 ja 18.11., 2.12. klo 14. Vetäjinä Susan Lehtonen ja Marjatta Anttila.

Hyvää huomenta naantalilaiset -hartaus ti klo 11

15.10. Maija ja Pertti Virtanen, 22.10. Jani Kairavuo johdolla lauletaan uusia kiitosvirsiä, 29.10. Koraalikuoro, joht. Tiina Lustig, 5.11. Marja Saantola, 12.11. Miika Hartikainen laulattaa uusia Kirkkovuoden päätöksen ajan virsiä, 19.11. Maruset -kuoro, 26.11. Miika Hartikainen, 3.12. Jani Kairavuo.

Liikuntarajoitteisten vertaistukiryhmä ti 29.10. ja 3.12. klo 14. Tied. Minna Pykälämaa p. 040 130 8343.

Ahkerat puikot keskiviikkoisin klo 11. Kudomme ja virkkaamme mm. hypistelyhuiveja muistisairaille ja sukkia merimieskirkolle. Piiri vastaanottaa mielellään lahjoituslankoja, langat voi tuoda diakoniatoimistoon tai Cafe Armoon.

Seurakuntakeskuksen ryhmä- huoneissa ja pääsalissa, Piispantie 2

Korttiaskartelua diakonian hyväksi ma 4.11., 25.11., 2.12. klo 10, rh 2. Eila Puhakan ja Ulla Kon kanssa.

Gospeljumppa maanantaisin klo 16.30 ja **Äijäjumppa** maanantaisin klo 18 seurakuntakeskuksen pääsalissa. Vetäjänä fysioterapeutti Heli Gustafsson.

Avoin rupatteluryhmä ti 12.11., 3.12. klo 12, rh 3. Pohditaan yhdessä elämää ja vaihdetaan ajatuksia. Vetäjänä eläkkeellä oleva diakoni Anita Mäkilä.

Tillukkapiiri keskiviikkoisin klo 16.30, rh 3. Kudotaan sukkia 90 vuotta täyttäneille naantalilaisille sekä naantalilaisille kastettaville vauvoille. Opastajina Pirjo Laitala, Tuulikki Järvelä ja Ulla Kokko.

Avoin raamattupiiri ke 9.10., 23.10., 6.11., 20.11., 4.12. klo 18, rh 3.

Diakonian raamattupiiri joka toinen torstai 17.10., 31.10., 14.11. ja 28.11. klo 15, rh 3. Luemme Johanneksen evankeliumia yhdessä keskustellen. Yhteysten-
kilönä on diakoni Mari Syrjäkoski-Vuollet.

Lähetyspiiri to 10.10., 24.10. ja 7.11., 21.11. klo 13, rh 2.

Sanaa, rukousta ja yhdessäoloa.

Omaishoitajien ryhmä to 24.10., 21.11. ja 5.12. klo 14, Naantalin seurakuntakeskus. Tervetuloa kaikki läheistään hoitavat. Vetäjänä diakoni Mari Syrjäkoski-Vuollet.

Rukouspiiri torstaisin klo 18, seurakuntakeskuksen kappeli. Vapaamuotoista rukousta yhteisten asioiden puolesta.

Crosspoint-illat, seurakuntakeskuksen pääsali

Su 13.10. klo 17. Yhteiskunnallinen innovaattori Annamari Jukko: Onko ihminen yksilö vain suhdelo? Musiikissa Jouko Ketola. Lapsille pyhäkoulu. Yhteinen iltapala. Su 3.11. klo 17. Pekka Simojoki & kumpp. Lopuksi yhteinen iltapala.

Armonlaakson miehet, seurakuntakeskuksen pääsali
Ke 16.10 klo 18. Puhujana Laitilan kirkkoherra ja kulttuurin monitoimimies Petri Laitinen.

Ke 20.11. klo 18. Puhujana Nils Ahola, Ahola Transportista. Musiikissa Joel Hallikainen, hartaus Jussi Meriluoto.

Yhteinen iltapala klo 17.30 alkaen. Illat ovat maksuttomia, ei ennakkoi-
lmoittautumista.

Sururyhmä aloittaa pyhäinpäivän jälkeen. Tied. Ja ilm. diakoni Päivi Leino p. 040 130 8341.

Diakonian ja lähetyksen perinteiset joulumyyjäiset

La 30.11. klo 10-13 Naantalin seurakuntakeskuksessa. Tervetuloa kahvittelemaan ja tekemään ostoksia diakonian ja lähetyksen hyväksi. Myös kirppari avoinna. Mukana Martat ja Turun Merimieskirkko.

Dipolissa / seurakuntakesk- sen alakerta, Piispantie 2

Äijäbiljardi perjantaisin klo 17. Mukana Reijo Kortelainen.

Muualla

Kuljetaan yhdessä -kävely lähiympäristöön ma 4.11. ja 9.12. klo 14-15. Kokoontuminen srk-keskuksen pääovella, parkkipaikan puolella klo 14. Ohjaajana Minna Pykälämaa.

Kehitysvammaisten arkipyhäkoulu ti 5.11. klo 15 Aurinkokodin kabinetissa. Tied. Minna Pykälämaa p. 040 1308343.

Kehitysvammaisten joulujuhla ke 4.12. klo 16 Aurinkokammarissa, Myllykiventie 5. Mukana myös kehitysvammaistyön pastori Pertti Arola Paimiosta.

Sauvakävelyä torstaisin klo 10. Lähtö seurakuntakeskukselta Aurinkotien puolelta.

APUA JA TUKEA

Voit olla yhteydessä diakonia-työntekijään, jos mieltäsi painaa huoli, murhe tai kaipaat kuunte-
lijaa. Varaa aika tapaamiseen arkisin puhelimitse tai sähköpostilla: anna.ojala@evl.fi, 040 130 8340; mari.syrjakoski-vuollet@evl.fi

SEURAKUNNISSA TAPAHTUU 9.10.-4.12.2024

evl.fi, 040 130 8342; minna.pykalamaa@evl.fi, 040 130 8343; paivi.leino@evl.fi, 040 130 8341, tai tule käymään päivystysaikana.

DIAKONIAITYÖNTEKIJÄ PÄIVYSTÄÄ

maanantaisin klo 13-15 ja torstaisin klo 10-12 Naantalin seurakuntakeskuksessa, Piispantie 2. Sisäänkäynti pääovista alakerran diakoniatoimistoon. Muina aikoina ajanvaraukset puhelimella tai sähköpostilla.

VELKUA/LIVONSAARI

Su 20.10. klo 14 Messu, Livonsaaren seuraintalo. Liturgia ja saarna Riikka Hietanen. Kanttorina Riina Rautakoski. Mukana Velkuan Pop up -kuoro.
La 2.11. klo 15 Pyhäinpäivän messu, Velkuan kirkko. Liturgia ja saarna Jani Kairavuo. Kanttorina Tiina Lustig. Mukana Kainot Pojat ja Maruset.
Ystäväpiiri ti 15.10. ja 12.11. klo 11.30, Velkuan Sinervon talo. Tied. Minna Pykälämaa p. 040 130 8343.

Rymättylän seurakunta

JUMALANPALVELUKSET Rymättylän kirkossa

Su 13.10. klo 10 Sanajumalanpalvelus. Lassi Rajamäki, Kikko Silta-nen.
Su 20.10. klo 10 Messu. Kati Jan-

sa, Esa Vähämäki. Mukana Rymättylän Märssyvahtit.

Su 27.10. klo 11 Perheiden kirkko. Kati Jansa, Esa Vähämäki, Niina Vaak, Päivi Lehtinen. Messun jälkeen lounas seurakuntakodissa.

La 2.11. klo 18 Pyhäinpäivän iltakirkko. Petri Sirén, Esa Vähämäki.

Su 3.11. klo 10 Messu. Petri Sirén, Esa Vähämäki.

Su 10.11. klo 10 Sanajumalanpalvelus.

Su 17.11. klo 10 Messu.

Su 24.11. klo 10 Messu.

Su 1.12. klo 10 Messu.

MUSIIKKIA

Su 3.11. klo 18 Konsertti - Aarre Merikannon harvinaisia viulu- ja pianoteoksia. Sylvia Hurttia, viulu ja Anni Collan, piano. Vapaa pääsy, ohjelma 15 €.

LAPSILLE JA PERHEILLE seurakuntakodissa

Perhekerho keskiviikkoisin klo 10. Ohjaajana Päivi Lehtinen.

Pienoismallikerho alakoululaisille torstaisin klo 12. Tule suoraan koulusta. Syyslomaviikolla ei kerhoja.

AIKUISILLE seurakuntakodissa

Naisten keskusteluillat ti 29.10., 12.11. ja 26.11. klo 18-20.

Kultaisen iän kerho ti 12.11. klo 13. Jos tarvitset kyytiä, ole yhteydessä viimeistään edellisenä päivänä kuljetusyritys Päivölään p. 0400 787 101.

Raamattupiiri parittomien viikojen keskiviikkoisin klo 18.

Lähetyspiiri ke 6.11. ja 4.12. klo 13.

Äiti Teresa -piiri torstaisin klo 12.

Kirkkokuoro torstaisin klo 18.

Haravointitalkoot to 31.10 klo 9-12 kirkon pihalla. Hernekeitto-tarjoilu, omat haravat mukaan.

Katavakodissa

Hartaus to 10.10. (ehtoollinen), 24.10., 7.11. ja 21.11. (ehtoollinen) klo 13.30.

KAIKENIKÄSILLE seurakuntakodissa

Nojatuolimatka Englantiin - Märssyvahtien matkakertomus su 20.10. klo 11.30. Partiolaiset kertovat jamboreematkastaan Englantiin.

Rymättylän historia -luento ti 5.11. klo 17.30. Arkeologi Markus Hiekkänen esitelmöi mm. Rymättylän kirkon historiasta.

Seurakunnan olohuone kaikenikäisille ti 5.11., 3.12. klo 15.

Joulukorttipaja ti 3.12. klo 15-19. Askarrellaan joulukortteja omiin tarpeisiisi. Tarjolla myös riisipuuroa.

Elotori la 26.10. Huutokauppa lähetystyön hyväksi. Myynnissä syksyn satoa, eineksiä, säilykkeitä, riistaa ym. Myynti Rymättylän torilla klo 10 alkaen, jatkuu niin pitkään kuin tavaraa riittää. Kahvitarjoilu, vapaaehtoinen maksu Senegalin koulutyölle. Omia tuotteita voi tuoda myytäväksi lähetyksen hyväksi. Tuotteita otetaan vastaan torilla klo 9.30 alkaen. Sateen sattuessa myynti seurakuntakodissa. Lisätiedot: Sini Peltola 050 5408723.

Merimaskun seurakunta

JUMALANPALVELUKSET

Merimaskun kirkossa sunnuntaisin ja pyhäpäivinä klo 10

La 2.11. klo 10 Pyhäinpäivän messu. Jumalanpalveluksessa luetaan kuluneen vuoden aikana Merimaskuun haudattujen seurakuntalaisten nimet ja sytytetään kynttilä heidän muistolle. Markku Ahlstrand, Kaija Zidbeck, Tiina Lustig, Koraalikuoro. Jumalanpalveluksen jälkeen lounas seurakuntakodissa.

Su 1.12. klo 10 Messu. Erityisesti tervetuloa uusien rippikoululaisten vanhemmat. Palveluksen jälkeen lyhyt informaatiotilaisuus. Kirkkokahvit seurakuntakodilla. Markku Ahlstrand, Katja Zidbeck, Tiina Lustig.

MUSIIKKIA

To 24.10. klo 18 Toivon mukaan -konsertti Ukrainan tukemiseksi Mukana Tarja Lunnas, Ann-Maj Palmgren, Tiina Lustig, Reijo Ihalin, Risto Lehterä, Seppo Kustonen, Markku Ahlstrand. House-

band: Pertti Laine, rummut, Anssi Airas, basso, Timo Yrjänä, kitara, Ari Hakulinen, haitari, Markku Ahlstrand, piano, Vesa Ranki koskettimet, musiikin johto, sovitukset. Lassi Lähteenmäki, juonto ja Antti Lindman, ääni. Konsertin tuotto Ukrainan sodasta kärsiville Kirkon Ulkomaanavun kautta.

LAPSILLE JA PERHEILLE seurakuntakodissa

Avoin perhekerho maanantaisin ja tiistaisin klo 10-12. Ohjelmassa alkuhetki, ohjattua toimintaa, yhdessäoloa sekä leikkiä. Pientä tarjoilua. Tervetuloa mukaan aikuiset ja alle kouluikäiset lapset. Mukana Tiina Paavola ja Katja Zidbeck.

AIKUISILLE seurakuntakodissa

Käsityöpiiri to 17.10., 7.11. ja 21.11. klo 13.

Avoin rukouspiiri to 17.10., 7.11. ja 21.11. klo 15.30-17. Tule rukoilemaan yhteisten asioiden puolesta. Mukana diakoni Katja Zidbeck.

Naantalin vanhusten tuki ry ma 14.10. klo 12.30. Kokoonnutaan Irmeli Vainion johdolla, vaihtelevaa ohjelmaa, hartaus Katja Zidbeck.

Merimaskun seurakunnan päiväpiiri to 31.10. klo 12.30. Kahvitarjoilu klo 12.30, ohjelma klo 13.

Seuraava Vesper-lehti ilmestyy 4.12. Vesper jaetaan jokaiseen naantalilaiseen kotitalouteen Turun Seutusanomien välissä lukuun ottamatta mainoskieltotalouksia. Lehti on luettavissa myös sähköisenä seurakuntien verkkosivuilla.

Pienoismuistolehto

Naantalin kirkon hautausmaalla on otettu käyttöön 1.10.2024 alkaen pienoismuistolehto. Pienoismuistolehto on tuhkahautauskäyttöön tarkoitettu yhteinen hautausalue, johon on mahdollista kätkeä vainajan tuhkat sellaisenaan tai uurnassa. Se sijaitsee näkyvällä paikalla keskellä hautausmaata. Pienoismuistolehtoon haudattujen muistolaatat kiinnitetään keskellä hautausmaata sijaitsevaan yhteiseen nimikiveen. Lisätietoja pienoismuistolehdosta antaa seurakuntapuu-tarhuri 0401308363.

Lämmin 20v-kiitos!

Kiitos kaikille Naantalin alueen seurakuntien työntekijöille, jotka olette vuosien varrella osallistuneet Vesper-lehden tekoon. Erityinen kiitos entisille päätoimittajille, Jyrki Rautiaiselle, Margit Virkkalalle ja Petri Sirénille, sekä vastaaville toimittajille Anja Maria Lundqvistille ja Hanne Tuulokselle.

Kiitos suurelle joukolle vapaaehtoisia kirjoittajia.

Kiitos luottamushenkilöille, jotka päätöksenteollanne mahdollistatte lehden olemassaolon.

Kiitos Sacrum-Kotimaa oy:lle yhteistyöstä lehden taiton saralla ja Turun Seutusanomille, erityisesti toimitusjohtaja Mika Leinoselle, lehden paino- ja jakelupalveluiden mahdollistamisesta ja hoitamisesta.

Erityisen lämmin kiitos teille rakkaat lukijat! Toivotaan, että Vesperillä on vielä monta hyvää vuotta edessä.

Parhain terveisin
lehden nykyinen toimitus

Naantalin seurakuntayhtymä uusi ympäristödiplominsa

Kirkon ympäristödiplomi on Suomen evankelis-luterilaisen kirkon myöntämä tunnustus seurakunnille, jotka ovat sitoutuneet ympäristö vastuulliseen toimintaan ja kehittäneet toimintaansa ekologisesti kestäväksi.

Ympäristödiplomi on osa kirkon laajempaa ekoteologista ajattelua, jossa ihmisen vastuuta luomakunnasta korostetaan kristillisen uskon ja etiikan näkökulmasta.

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon evl.fi-sivustolla todetaan seuraavasti: "Me ihmiset olemme osa luontoa ja sen kiertokulkua. Kirkossa käytämme usein termiä luomakunta, ja sanomme, että meidän ihmisten tehtävä on viljellä ja varjella luomakuntaa. Luomakunta on verkosto, jossa kaikki vaikuttaa kaikkeen."

Ilmastomuutos aiheuttaa valtavasti huolta ja ahdistusta. Ympäristödiplomin saaneiden seurakuntien velvollisuus onkin kannustaa ihmisiä ekologisiin valintoihin arjessa ja pitää yllä toivoa siitä, että yhdessä pystymme tekemään luomakuntamme hyväksi paljon hyvää.

Ympäristödiplomi on saavuttanut laajaa suosiota ja sen on saanut jo yli sata seurakuntaa eri puolilta Suomea. Tämä osoittaa, että yhä useammat seurakunnat haluavat kantaa vastuuta ympäristöstä ja olla mukana luomassa kestävämpää tulevaisuutta. Ympäristödiplomi onkin seurakunnille tärkeä kannustin ympäristöasioiden esillä pitämisessä.

Naantalin alueen seurakunnat kantavat ympäristövastuuta

Kirkkohallitus myönsi Naantalin seurakuntayhtymälle ympäristödiplomin ensimmäisen kerran vuonna 2014. Ympäristödiplomi uusittiin jälleen kesäkuussa 2024. Diplomi

Tiesitkö, että poistotekstiiliin kierrätyspisteeseen voit tuoda käyttökelpottomia vaatteita ja kodintekstiilejä
Kierrätyspiste Naantalin seurakuntakeskuksen pääaulassa, Piispantie 2 Ylläpito Luonais-Suomen jätehuolto

Ympäristökasvatus on oleellinen osa seurakuntien kasvatustyötä. Nuhjalan päiväkerholaiset osallistuivat vuonna 2023 Miljoona roskapussia -roskienkeruukampanjaan.

kuva Katri Purtsi

on nykyään voimassa viisi vuotta kerrallaan, ja sen saaminen vaatii konkreettisia toimia ympäristön hyväksi.

Seurakuntayhtymän ympäristövastaava **Jorma Laineen** mukaan Naantalin alueen

seurakunnat ovat ympäristödiplomin uusimisen myötä sitoutuneet muun muassa energiankäytön tehostamiseen, jätehuollon parantamiseen, luonnon monimuotoisuuden suojelemiseen ja kiinteistöjen ympäristöstävälliseen hoitoon.

- Tuoreimpia konkreettisia esimerkkejä mainitakseni olemme muun muassa tehostaneet biojätteiden kierrätystä muun kierrätyksen ohella. Hakapellon kappelin hautausmaalla viime kesänä tyhjät hautausalueet jätettiin tarkoituksella niityiksi pörräisiä varten ja muutenkin tukemaan luonnon monimuotoisuutta, Laine kertoo.

- Elokuussa järjestimme Yhdessä luontoon! -perhetapahtuman Naantalin Luonnonmaalla. Tapahtuman kantava teema oli luonnon ja elinympäristömme kunnioittaminen. Ympäristökasvatus onkin yksi tärkeä osa seurakuntien kasvatustyötä, hän lisää.

Meillä on vielä toivoa

- Ympäristötyömme motivaationa on halu kantaa oma vastuumme luomakunnasta ja olla osaltamme säilyttämässä Suomen kaunista luontoa tuleville sukupolville sitoutumalla ympäristöohjelman myötä luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen sekä kirkon yhteiseen hiilineutraaliustavoitteeseen, Laine summaa.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko on asettanut tavoitteekseen olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Ympäristödiplomi on keskeinen työkalu tämän tavoitteen saavuttamisessa.

Naantalin seurakuntayhtymän ympäristöohjelman esipuheessa yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja Jani Kairavuo kiteyttää olennaisimman: "Vaikka luomakunnan tilanne on huolestuttava, ei ole kuitenkaan syytä vajota toivottomuuteen. Työtä on paljon, mutta niin on toivoakin. Franciscus Assisilaisen sanoin: Niin kauan kun maailmassa on lapsia, kukkia ja lintuja, niin kauan on toivoa". ■

Lue lisää kirkon ympäristödiplomista ja kirkon ympäristötyöstä: evl.fi/tietoa-meista/kirkon-ymparistotyo/

Yhteystiedot syksyllä 2024

Merimaskun seurakunta

Kirkkoherranviraston lähipalvelu ke klo 9-12

Kukolaistentie 36, 21160 Merimasku
Puhelimitse ma-pe klo 9-13
puh. 040 130 8301
s-posti: merimaskun.seurakunta@evl.fi
www.merimaskunseurakunta.fi
Markku Ahlstrand, kirkkoherra 040 130 8391
Katja Zidbeck, diakoni 040 130 8392
Tiina Lustig, kanttori 040 130 8393
Tiina Paavola, lastenohjaaja 040 130 8394

Naantalin seurakunta

Kirkkoherranvirasto avoinna ma-pe klo 9-13

Piispantie 2, 21100 Naantali
puh. 040 130 8300, 040 130 8301
s-posti: naantalin.seurakunta@evl.fi
www.naantalinseurakunta.fi

Papit

Jani Kairavuo, kirkkoherra 040 130 8310
Marja Saantola 040 130 8311
Riikka Hietanen 040 130 8312 (lokakuun ajan)
Annukka Lindberg 040 130 8313
Jussi Meriluoto 040 130 8316

Kanttorit

Miika Hartikainen 040 130 8317
Riina Rautakoski 040 130 8318
Johtava kasvatuksen viranhaltija

Päivi Sillanpää 040 130 8326

Lastenohjaajat

Tarja Lehto 040 130 8321
Jaana Härmä 040 130 8322
Katri Purtsi 040 130 8324
Anna Fagerström 040 130 8326

Nuorisotyönohjaajat

Jari Hiitola 040 130 8332
Timo Sjöblom 040 130 8333
Miika Silvennoinen 040 130 8330

Diakoniatyöntekijät

Anna Ojala, johtava diakoniatyöntekijä 040 130 8340
Päivi Leino 040 130 8341
Mari Syrjäkoski-Vuollet 040 130 8342
Minna Pykälämaa 040 130 8343

Rymättylän seurakunta

Kirkkoherranvirasto palvelee puhelimitse ma-pe klo 9-13

puh. 040 130 8380
Viluntie 2, 21140 Rymättylä
s-posti: rymattylan.seurakunta@evl.fi
www.rymattylanseurakunta.fi
Kati Jansa/Petri Sirén, kirkkoherra 040 130 8381
Esa Vähämäki, kanttori 040 130 8383
Niina Vaak, diakoni 040 130 8384

NAANTALIN SEURAKUNTAYHTYMÄ

Taloustoimisto avoinna ma-pe klo 9-13

Piispantie 2, 21100 Naantali.
puh. 040 130 8353
s-posti: naantalin.seurakuntayhtyma@evl.fi
www.naantalinseurakunnat.fi
Ilkka Ketonen, talousjohtaja 040 130 8350
Kari Sipilä, pääkirjanpitäjä 040 130 8352
Heli Ylikleemola, hautausmaa-asiat 040 130 8353

Seurakuntien yhteinen viestintä

Merttu-Mari Huoponen 040 130 8359

Palveluvastaava, emäntä

Merja Saaresranta 040 130 8361

Kiinteistöt

Joni Kinnunen, kiinteistöhoitaja 040 130 8360
Henri Leino, seurakuntapuutarhuri 040 130 8363

Seurakuntamestarit

Ilkka Puonti 040 130 8370 (Naantali, Velkua)
Jaana Salo 040 130 8371 (Naantali)
Raija Mäki-Mantila 040 130 8372 (Merimasku)
Marja Koski 040 130 8373 (Rymättylä)

Sähköposti: etunimi.sukunimi@evl.fi

Papit, kanttorit ja seurakuntamestarit tavoitettavissa pääsääntöisesti keskiviikosta sunnuntaihin.